

Dosarul nr. 2rh-51/2021

prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău (jud. Vl. Clima)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, A. Nogai, V. Pruteanu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. Iu. Sîrcu, T. Chișca-Doneva, I. Vilcov, V. Clevadi, V. Macinskaia)

## ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Ala Cobăneanu  
Iurie Bejenaru  
Dumitru Mardari  
Mariana Pitic  
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Lidia Levinschi-Lefter,  
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Terenti  
împotriva Lidiei Levinschi-Lefter cu privire la încasarea împrumutului și dobânzii  
de întârziere și cererea reconvențională depusă de Lidia Levinschi-Lefter împotriva  
lui Nicolae Terenti, intervenient accesoriu Vasile Colomei cu privire la anularea  
contractelor de împrumut și a contractului de ipotecă,  
împotriva deciziei din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție,

### c o n s t a t ă:

La 24 octombrie 2008, Nicolae Terenti, reprezentat de Igor Trofimov, a depus  
cerere de chemare în judecată împotriva Lidiei Levinschi (în prezent Lidia  
Levinschi-Lefter), solicitând obligarea pârâtei de a-i restitui suma de 1444800 de  
lei sau 87640 de euro, în baza contractelor de împrumut din 04 iulie 2007 și din 29  
mai 2007, încasare dobânzii de întârziere calculată până la data de 09 iunie 2008 în  
mărime de 10113,6 lei.

Ulterior, la 09 decembrie 2008, prin cerere suplimentară, reclamantul a  
solicitat încasarea dobânzii de întârziere calculată până la data de 09 decembrie  
2008 în mărime de 192157,8 lei.

La 11 decembrie 2008, prin cerere, reclamantul a solicitat încasarea dobânzii  
de întârziere calculată până la data de 11 decembrie 2008 în mărime de 198226,56  
de lei.

La 17 decembrie 2008, în cadrul ședinței de judecată, Lidia Levinschi (în  
prezent Lidia Levinschi-Lefter), reprezentată de avocatul Tatiana Lepădatu, a  
depus cerere reconvențională împotriva lui Nicolae Terenti, solicitând anularea  
contractului de împrumut a banilor din 04 iulie 2007, autentificat și înregistrat  
notarial cu nr. 3059, anularea contractului de împrumut a banilor din 29 mai 2007,  
autentificat și înregistrat notarial cu nr. 2497, anularea contractului de ipotecă din  
29 mai 2007, autentificat și înregistrat notarial cu nr. 2498, prin care a fost instituit  
gajul asupra bunului imobil care constă din casa de locuit lit. A cu suprafața totală

de 74,9 mp, cu dependențe, gard, poartă, beci, amplasat pe un teren de 0,0897 ha, în mun.Chișinău, str. XXXXX, nr.107, încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat.

Prin încheierea din 09 martie 2009 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, s-a primit cererea reconvențională pentru a fi judecată odată cu cererea inițială.

La 29 aprilie 2009, Nicolae Terenti a depus o cerere suplimentară, prin care a solicitat obligarea pârâtei Lidia Levinschi de a prezenta în instanță originalul contractului de vânzare-cumpărare a sectorului de teren aferent casei de locuit din mun.Chișinău, str. XXXXX, nr.107, asigurarea transmiterii lui a originalului contractului de vânzare-cumpărare a sectorului de teren aferent casei de locuit din mun.Chișinău, str. XXXXX, nr.107, în vederea exercitării acțiunilor de înregistrare a dreptului de proprietate asupra terenului dat, prin care Lidia Levinschi va deveni proprietar al acestui teren.

Prin încheierea din 17 decembrie 2009 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Terenti împotriva Lidiei Levinschi cu privire la încasarea împrumutului și cererea reconvențională depusă de Lidia Levinschi împotriva lui Nicolae Terenti cu privire la anularea contractelor de împrumut și a contractului de ipotecă; s-a explicat lui Nicolae Terenti și Lidiei Levinschi că sunt în drept să adreseze instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale; s-a explicat lui Nicolae Terenti și Lidiei Levinschi că sunt în drept să depună la Judecătoria Ciocana, mun.Chișinău, o cerere cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, prezentând probe care să confirme imposibilitatea prezentării în ședință de judecată și înștiințării instanței.

Prin încheierea din 23 martie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, s-a anulat încheierea din 17 decembrie 2009 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, de scoatere a cererii de chemare în judecată de pe rol.

Prin încheierea protocolară din 14 iunie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, Vasile Colomei a fost atras în calitate de intervenient accesoriu.

În cadrul ședinței de judecată din 21 iulie 2010, Lidia Levinschi, reprezentată de Petru Plămădeală, a depus cerere de completare a acțiunii reconvenționale, reiterând cerințele inițiale.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Terenti și s-a încasat de Lidia Levinschi în beneficiul lui Nicolae Terenti suma datoriei în mărime de 1444800 de lei, precum și suma dobânzii aferente pentru perioada 30 mai 2008-11 decembrie 2008 în mărime de 208545, 98 de lei, iar în total suma de 1653345, 98 de lei; conform prevederilor art. 243 Cod de procedură civilă, în cazul neexecutării hotărârii în termen de 90 de zile de la data când aceasta va deveni definitivă, se va percepe de la Lidia Levinschi o dobândă de întârziere determinată conform art. 619 Cod civil, chiar și în lipsa vinovăției; s-a încasat de la Lidia Levinschi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 23000 de lei; s-a respins ca neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Lidia Levinschi împotriva lui Nicolae Terenti cu privire la anularea contractelor de împrumut a banilor și a contractului de ipotecă; totodată, s-a dispus transferarea intervenientului accesoriu Vasile Colomei, condamnat, din Penitenciarul nr. 13 la locul de executare a pedepsei cu închisoare, Penitenciarul nr.9, Pruncul, în data când hotărârea va deveni definitivă.

Prin decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea Lidiei Levinschi și s-a repus în termenul pentru declararea apelului; s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Lidia Levinschi și s-a menținut hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău; s-a scutit Lidia Levinschi de la plata taxei de stat de 18750 de lei pentru soluționarea cererii de apel.

Prin decizia din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-au respins recursurile declarate de Lidia Levinschi și Vasile Colomei și s-a menținut decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău.

La 11 martie 2021, Lidia Levinschi-Lefter a depus cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit.b),c) Cod de procedură civilă, solicitând admiterea cererii de revizuire, anularea hotărârii din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, a deciziei din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, rejudecarea cauzei civile.

În susținerea cererii de revizuire s-a invocat că, în sensul circumstanțelor noi urmează a fi menționat faptul că, în privința acțiunilor de escrocherie ale intimatului Nicolae Terenti a fost depusă plângere în baza art.190 Cod penal și pornită cauza penală, anexând în acest sens actele care confirmă existența elementelor componente de infracțiune de escrocherie prevăzută la art.190 Cod penal.

Totodată, a afirmat că, au fost și alte persoane care au avut de suferit în urma acțiunilor intimatului Nicolae Terenti.

Copia cererii de revizuire a fost expediată în adresa intimațiilor conform scrisorii de însoțire datate cu 12 aprilie 2021 (Vol.II, f.d.14) și a fost recepționată la 14 aprilie 2021 de către Nicolae Terenti, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.16). Corespondența adresată Penitenciarului nr.9 pentru a fi înmănată intimatului Vasile Colomei, a fost restituit instanței cu mențiunea „eliberat” (Vol.II, f.d.17-18).

Examinând cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Lidia Levinschi-Lefter, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 452 alin. (1<sup>1</sup>) Cod de procedură civilă, (dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Astfel, Colegiul a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei și orei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, or, este inoportună invitarea participanților la proces, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie.

Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis mutandis, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În temeiul art. 446 alin. (1) Cod de procedură civilă pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor

judecătorești, în condițiile prezentului capitol. În sensul art. 447 Cod de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: a) părțile și alți participanți la proces.

În virtutea art. 448 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În speță, Colegiul precizează că, prin cererea de revizuire formulată de către Lidia Levinschi-Lefter în temeiul art. 449 lit.b),c) Cod de procedură civilă, s-a solicitat anularea hotărârii din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău, a deciziei din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, rejudecarea cauzei civile (Vol.II, f.d.1).

Or, prin decizia din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-au respins recursurile declarate de Lidia Levinschi și Vasile Colomei și s-a menținut decizia din 27 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău (Vol.I, f.d.342-347).

În continuare, Colegiul reiterează că, revizuenta, la înaintarea cererii de revizuire, a invocat prevederile art. 449 lit. b), c) Cod de procedură civilă ca temei de revizuire, adică revizuirea se declară în cazul în care: b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Colegiul învederează că, de rând cu condițiile sus-menționate referitor la persoanele care sunt în drept de a depune cerere de revizuire, actele judecătorești supuse revizuirii, instanța competentă de a examina cererea de revizuire, o condiție obligatorie constituie și termenele de depunere a cererii de revizuire și calculul acestora.

În conformitate cu art. 450 Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune: b) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit.b); c) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art.449 lit.c).

Pornind de la temeiurile de drept inserate în cererea de revizuire, art.449 lit. b),c) Cod de procedură civilă, precum și de la termenul de declarare a acestei în sensul art.450 lit. b) și c) Cod de procedură civilă, Colegiul reține că revizuenta a omis termenul prevăzut de legea procesuală pentru declararea cererii de revizuire, precum nici nu a justificat omiterea acestui sau când i-au devenit cunoscute circumstanțele invocate.

Or, însăși decizia Curții Supreme de Justiție prin care s-au respins recursurile declarate de Lidia Levinschi și Vasile Colomei și s-a menținut decizia din 27 iunie

2012 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 12 noiembrie 2010 a Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău, a fost pronunțată la 20 februarie 2013, fiind irevocabilă (Vol.I, f.d.342-347).

Legiuitorul indică la dreptul revizuintei, în virtutea temeiului prevăzut la art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă, de a depune cerere de revizuire în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, însă adițional legislatorul stabilește cert „dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a [...] deciziei [...]”.

Iar în temeiul art. 449 lit.c) Cod de procedură civilă, revizuirea se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art.449 lit.c).

În context, Colegiul notează că, revizuinta în cererea de revizuire redă conținutul art.446, art. 447, art.449 lit.b), c) Cod de procedură civilă, precum și se referă la circumstanțele noi ca fiind faptul că în privința acțiunilor de escrocherie ale intimatului Nicolae Terenti a fost depusă plângere în baza art.190 Cod penal și pornită cauza penală, precum și că au fost și alte persoane care au avut de suferit în urma acțiunilor intimatului Nicolae Terenti.

În acest sens, a anexat copia primei file din plângerea Valentinei Bogușevscaia adresată Procurorului General al Republicii Moldova, Procurorului raionului Strășeni, Comisarului CPR Strășeni și Șefului CCCEC, înregistrată la secretariatul CCCEC în data de 01 martie 2010, conform ștampilei aplicate (Vol.II, f.d.11), precum și copia ordonanței din 30 septembrie 2019 a procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Centru, Olesea Botezatu, privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale în privința lui Nicolae Terenti (Vol.II, f.d.8), precum și copia hotărârii din 30 noiembrie 2009 Judecătorei raionului Strășeni cu privire la încasarea de la Grigori Bogușevschi în beneficiul lui Nicolae Terenti a datoriei și dobânzii de întârziere (Vol.II, f.d.9).

Deși, revizuinta la solicitarea de revizuire a actelor judecătorești menționate, pretinde existența unor circumstanțe noi, însă nu a precizat când i-au devenit cunoscute circumstanțele date, având în vedere că ordonanța procurorului de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și clasarea cauzei penale, anexată în copie, este datată cu 30 septembrie 2019, copia primei file din plângerea Valentinei Bogușevscaia este datată cu 01 martie 2010, iar hotărârea judecătorească, anexată în copie, este din 30 noiembrie 2009.

Or, în contextul art. 449 lit.b) Cod de procedură civilă se cere confirmarea faptului precum că circumstanțele pretinse a fi noi nu au fost și nu au putut fi cunoscute părții revizuinte și dacă a dovedit că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, la caz, cererea de revizuire depusă la 11 martie 2021, a fost depusă cu omiterea termenelor specificate la art. 450 Cod de procedură civilă, amintite supra și respectiv urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Subsidiar, Colegiul notează că, în conformitate cu art. 449 lit.c) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

La caz, Colegiul precizează că, litigiul examinat a fost între Lidia Levinschi și Nicolae Terenti, având în vedere că contractele de împrumut și contractul de ipotecă au fost încheiate între Nicolae Terenti și Lidia Levinschi.

Totodată, în cadrul procesului civil, Vasile Colomei a fost atras în calitate de intervenient accesoriu.

Drept urmare, revizuenta nu a specificat în privința drepturilor ale căror persoane neantrenate în proces au fost emise actele judecătorești în prezenta cauză civilă și care ar constitui temei de revizuire în virtutea art. 449 lit.c) Cod de procedură civilă.

În virtutea art. 453 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Deși, legislatorul nu a exemplificat împrejurările, când o instanță de revizuire trebuie să pronunțe o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, practica judiciară constantă denotă că o cerere de revizuire poate fi declarată inadmisibilă în situația în care: nu a fost depusă în termenele prevăzute la art. 450 Cod de procedură civilă; a fost declarată de persoanele care nu sunt în drept să declare revizuire; nu sunt respectate condițiile de formă; revizuirea este depusă împotriva unui act ce nu se supune revizuirii.

Adițional, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Lidia Levinschi-Lefter.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Lidia Levinschi-Lefter împotriva deciziei din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae

Terenti împotriva Lidiei Levinschi-Lefter cu privire la încasarea împrumutului și dobânzii de întârziere și cererea reconvențională depusă de Lidia Levinschi-Lefter împotriva lui Nicolae Terenti, intervenient accesoriu Vasile Colomei cu privire la anularea contractelor de împrumut și a contractului de ipotecă.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Galina Stratulat